

Posudek na bakalářskou práci kolegy Jana Sirotky: „Víra v kapitál“

Máme před sebou pozoruhodnou bakalářskou práci, která vykazuje teoretickou distanci od předmětu svého tazání, propojuje ji s filozofy, kteří opravdu mají bytostný vztah k jádru otázky. Výběr filozofů a teoretiků je velmi dobrý a svědčí o obeznámenosti s problematikou. Je třeba zdůraznit, že autor se zabývá tématem již velmi dlouho. Ukazuje se, že otázky v něm dlouho přebývaly, což je důležité pro výběr adekvátních filozofů, kteří mohou k problému něco dodat a posunout tak autora v jeho hledačské cestě. Cíl je velmi jednoduchý, je jím problém kapitálu jakožto adorovaného předmětu s náboženskými atributy.

Autor vychází z Maxe Webera, Marxe, Fromma, Nietzscheho a dalších. Akcentuje protestantské důvody pro inauguraci kapitalismu, všímá si definice kapitálu u Marxe, považuje ji za východisko, uvědomuje si posun mezi „mít“ a „být“ u E. Fromma, a co je hlavní, uvědomuje si vůli k moci jako podstatu bytí z hlediska Nietzscheho, jakožto základ dalších úvah, které nakonec vedou ke zbožňování peněz, jež se po návratu z tržního procesu ukazují obohaceny o nadhodnotu.

To vše propojuje s prací Tomáše Sedláčka „Ekonomie dobra a zla“. Ideály společenského života se snaží ukázat na pozoruhodné práci J. K. Galbraighta, která se stala základní hodnotovou orientací u většiny amerických sociologů a ekonomů již před padesáti lety.

Důležité je především pochopení kapitalismu jako teoretického problému v souvislosti s pojmáním času. Aristotelický liniový čas predikuje budoucnost jako smysl přítomnosti, toto nachází autor práce i v židovské literatuře a klade toto pojetí času do kontrastu s časem cyklickým. Škoda, že nezpracoval do této kapitoly čas temporální v pojetí Martina Heideggera, protože pak by mu bylo jasné, proč je Nietzsche poslední velký metafyzik v dějinách evropské filozofie, a proč se vůle k moci pomalu a jistě přetavuje ve vůli k vůli, jež je typická především tím, že lidská činnost nemá žádný cíl. V těchto souvislostech je teprve teorie adorování kapitálu jasná a velmi prokazatelná, ale to snad dopracuje až v magisterské diplomové práci. Práce je velmi kvalitní, až na velmi drobné překlepy formálního rázu. Po stránce věcné je výborná, po stránce formální je naprosto dostačující. V rešerši mohlo být víc autorů, ale jde o práci bakalářskou, takže je to zcela v pořádku. Navrhují hodnocení: **výborně**

Do rozpravy kladu kolegovi Sirotkovi tuto otázku: Je kapitál jsoucnem?

